

Zápis ze zasedání Shromáždění výzkumných pracovníků FZÚ AV ČR, v. v. i. (dále jen Shromáždění)

Termín: 26. 9. 2012 v 15:00 hodin v zasedacím sále ÚFCH JH

Program:

1. Zahájení, uvítání a představení kandidáta na předsedu AV ČR (doc. J. Řídký, DrSc.)
2. Vystoupení prof. Ing. Jiřího Drahoše, DrSc., dr. h. c.
3. Diskuse
4. Informace předsedkyně volební komise Ing. V. Hamplové, CSc., o podrobnostech hlasování
5. Zahájení tajného hlasování

Zasedání Shromáždění zahájil ředitel FZÚ AV ČR, v. v. i., (dále jen FZÚ) doc. J. Řídký, DrSc. Ten nejprve uvítal hosta – předsedu AV ČR prof. Ing. J. Drahoše, DrSc., dr. h. c. Připomněl, proč se shromáždění schází – aby vyslechlo vystoupení J. Drahoše jako kandidáta na předsedu AV ČR pro následující funkční období 2013-2017, a uvedl, že po skončení zasedání bude následovat tajné hlasování členů Shromáždění o tom, zda se J. Drahoš stane kandidátem navrženým FZÚ. Poté předal J. Drahošovi slovo.

J. Drahoš v úvodu svého vystoupení odkázal na svoje programové prohlášení, které měli členové Shromáždění předem k dispozici. Stručně pohovořil o motivaci, která ho vedla ke kandidatuře pro další funkční období, a poté se věnoval některým otázkám podrobněji.

Nejprve se zabýval otázkami financování AV a snahami o drastické snižování jejího rozpočtu v počátku minulého funkčního období. Konstatoval, že tuto situaci se podařilo překonat, ale snahy o snižování rozpočtu Akademie přetrvávají a na toto téma probíhají intenzivní jednání včetně schůzek mezi ním a předsedou vlády. Seznámil účastníky zasedání se současnými záměry vlády směrem k AV ČR pro příští rozpočtové období a konstatoval, že ve věci rozpočtu Akademie panuje celkově značná nekonceptnost.

Dále se zmínil o úloze České konference rektorů a jejím dopisu premiérovi, ve kterém se podle údajně správné interpretace hodnocení podle „kafemlejnků“ navrhuje snížit rozpočet Akademie likvidačním způsobem. V této souvislosti pohovořil o snaze AV připomínkovat novelu zákona 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, s cílem eliminovat vliv „kafemlejnků“ na poskytování institucionální podpory. Kriticky zhodnotil úlohu Rady pro výzkum, vývoj a inovace s tím, že by ji měl nahradit koncepční, nadresortní úřad schopný kompetentně připravovat materiály a provádět hodnocení.

V další části svého vystoupení se J. Drahoš obsáhle věnoval záměrům upravit v nadcházejícím období strukturu AV a způsob financování jejích institucí přechodem na programové financování. Jeho součástí by mělo být stanovení základních směrů výzkumu, průřezových horizontálních programů koordinovaných radami špičkových odborníků z příslušných oborů. Týmy z jednotlivých institucí by se k těmto programům hlásily podle zaměření svého výzkumu. Zavedení směrů, okruhů či programů výzkumu by také znamenalo jasněji se vymezit vůči výzkumu na vysokých školách. Uskutečnit tyto změny označil J. Drahoš za důležitý úkol pro nově zvolenou Akademickou radu v příštím období.

V následující diskusi nejprve tlumočil J. Řídký otázku, kterou navrhl vznést na předsedu AV člen Rady FZÚ A. Fejfar, jenž nemohl být na tomto zasedání přítomen: Kdo zaplatí částku 350 milionů korun, o které se píše v článku M. Rychlíka na internetovém serveru Česká pozice z 10. 8. 2012 *Laser ELI: Akademie věd se zaručí za jeho financování* jako o části evropských dotací pro projekt ELI

Beamlines, kterou se nepodaří vyčerpat do konce roku 2015. J. Drahoš zdůraznil jedinečnost projektu ELI jako první panevropské struktury budované na východ od bývalé železné opony. Dále přiblížil pozadí skutečností zmíněných v článku v širších souvislostech. Konstatoval, že kurcímu zpoždění projektu nedochází zdaleka jen vinou realizačního týmu, svoji podstatnou roli v něm sehrály orgány Evropské komise a MŠMT. V současnosti probíhá jednání o možnostech přesunout dofinancování projektu do dalšího programovacího období. Pokud by EK toto tzv. fázování nepovolila, ujistil J. Drahoš shromážděné pracovníky FZÚ, že AV nenechá padnout takto významný projekt pro částku 350 milionů korun a je připravena tuto situaci řešit. Situace v roce 2015 je v tuto chvíli neznámá, ale kdyby potřeba uhradit zmíněnou částku nastala, problém rozhodně nebude přenášen na FZÚ, zdůraznil předseda AV.

Diskuse se dále týkala problematiky „kafemlejnku“ a obecně hodnocení vědy a výzkumu. J. Drahoš pohovořil o úloze, kterou v této problematice hraje RVVI, a znovu zdůraznil, že AV usiluje o novelu zákona 130/2002 Sb. s cílem nahradit „kafemlejnku“ objektivnějším hodnocením, jaké je běžné ve světě. S touto problematikou a konkrétně hodnocením útvarů Akademie věd, které v nedávné minulosti proběhlo, souvisí i skutečnost, že podle platného zákona 341/2005 Sb. o veřejných výzkumných institucích nemůže zřizovatel zrušit pracoviště bez souhlasu rady pracoviště. J. Drahoš informoval shromážděné, že v Parlamentu ČR probíhá iniciativa směřující k novele tohoto zákona, jejíž součástí by bylo i to, že rady pracovišť by takovou pravomoc nadále neměly.

Pracovníci FZÚ se v diskusi dotkli i otázek spojených s připravovaným novým zákonem o vysokoškolském vzdělávání, zejména obav zástupců vysokých škol ze ztráty suverenity. Na konkrétní otázku J. Drahoš odpověděl, že konfrontační postoj České konference rektorů k Akademii věd podle něj není způsoben tím, že by vysoké školy necítily ze strany AV v tomto sporu dostatečnou podporu. Tato podpora byla vyjádřena např. Akademickou radou, která odmítla podřízení svobody vzdělávání byznysu.

Po skončení diskuse poděkoval J. Řídký J. Drahošovi za vystoupení a za odpovědi na otázky. J. Drahoš vyhlásil, že by si velmi vážil toho být kandidátem podporovaným pracovištěm velikosti a významu Fyzikálního ústavu. Poté se rozloučil a opustil zasedání.

Následovalo krátké vystoupení předsedkyně volební komise V. Hamplové, která vysvětlila organizaci následujícího hlasování o kandidátovi FZÚ na předsedu Akademie věd a připomněla technické podrobnosti osobní i elektronické volby.

Poté J. Řídký zasedání Shromáždění ukončil a bylo zahájeno tajné hlasování hlasovacími lístky i elektronickou formou.

Zapsal: J. Rameš